

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-03-18
Diarienummer: KSN-2026-00714
Kommunstyrelsen

Handläggare:
Peter Dacke

Arvode och avgift i vigselverksamheten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** från år 2027 utbetala ett arvode om 500 kronor per första förrättad vigsel och 200 kronor per efterföljande vigsel som förrättas samma dag till de förrättare som förordnats av länsstyrelsen på förslag av kommunfullmäktige, samt
2. **att** från år 2027 införa en administrativ avgift om 1 000 kronor för att boka vigsel för par där ingen av parterna är kommunmedlem.

Ärendet

Det arvode som betalats ut för förrättande av borgerlig vigsel planeras från nästa mandatperiod inte längre ingå i fullmäktiges ersättningsreglemente. Om kommunen ska ha ett arvode för förrättande av borgerlig vigsel behöver kommunstyrelsen fatta ett särskilt beslut om det.

Länsstyrelsen i Uppsala län har samtidigt i fråga om arvoderingen av vigsselförrättare uppmärksammat kommunerna i länet på förhållanden som ger skäl att väga av den tidigare arvodesnivån i relation till det förtroendeuppdrag och företrädande av det allmänna som förrättandet av vigslar utgör. Uppsala kommun har ett högt arvode för förrättande av borgerlig vigsel i jämförelse med andra större kommuner.

Idag kan kommunmedlemmar och par från andra kommuner avgiftsfritt boka kommunens arvoderade vigsselförrättare för förrättning i stadshuset eller på annan plats i kommunen. Att kommunen på olika sätt stödjer och möjliggör vigsel bör vara en service främst riktad till kommunmedlemmar och knyts till den vigsellokal som iordningsställts för syftet i stadshuset. För par där ingen är kommunmedlem föreslås en avgift införas för att få ta del av servicen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Uppsala kommun har sedan länge och likt i andra kommuner möjliggjort och stöttat borgerliga vigslar genom att tillhandahålla lokal och förrättare för vigslar. Vid fullmäktiges sammanträde 17 oktober 2022 § 8 beslutade fullmäktige att fyra vigselförrättare ägde rätt att erhålla ersättning för förrättning av vigsel samtidigt som det beslutades att föreslå ytterligare två personer till länsstyrelsen för uppdraget.

Ett förordnande av vigselförrättare eller att tillhandahålla vigselförrättare är i egentlig mening inte en kommunal angelägenhet. En ansökan till länsstyrelsen om att förordnas som vigselförrättare är personlig och ska göras personligen. Vid förordnandet erhåller den sökande ett offentlig uppdrag från länsstyrelsen och delegeras uppgifter som utgör statlig myndighetsutövning. Vigselförrättaren har rätt till ersättning för förrättning som betalas ut av länsstyrelsen.

Att kommuner ”utser” vigselförrättare och liknande är att betrakta som förslag till länsstyrelsen. Uppsala stadsfullmäktige beslutade första gången år 1965 att rikta en framställan till länsstyrelsen om att förordna fyra vigselförrättare, samtliga förtroendevalda, i behandlingen av en motion i frågan. Huvudargumentet bakom beslutet var att domarna på rådhusrätten sällan var villiga att förrätta vigslar utanför tjänstetid på helgerna, trots att det var då många ville gifta sig. Bakgrunden belyser att ordningen kring borgerliga vigslar inrättades som, och fortsatt är, en service till kommunmedlemmarna.

Länsstyrelsen i Uppsala län har i ett brev till länets kommuner funnit anledning att informera kommunerna om förhållandet mellan kommunerna och vigselförrättarna. Bland annat menar länsstyrelsen att en kommunal ersättning till vigselförrättarna kan ifrågasättas utifrån att förrättarna företräder det allmänna och redan har ersättning från det allmänna via länsstyrelsen.

En omvärldsbevakning bland ett tiotal större kommuner i landet ger att de flesta inte heller själva betalar ersättning till vigselförrättare fastän de på andra sätt möjliggör borgerlig vigsel genom att exempelvis tillhandahålla lokaler och möjligheter att boka förrättare. Uppsala kommuns arvode om 900 kronor per första förrättad vigsel och 350 kronor per efterföljande vigsel är högt i sammanhanget. Vidare utmärker sig Uppsala kommun genom att betala arvode för förrättning även när vigseln sker på annan plats än i motsvarande stadshuset. Kommunen betalar därutöver ut reseersättning för vigselförrättningar på annan plats. I flera kommuner tas en avgift ut för vigsel av par som inte är kommunmedlemmar, något som Uppsala kommun inte gör.

Det finns således ett antal principiella skäl att se över delar av kommunens nuvarande ordning kring vigselförrättningarna.

Den gällande arvodesnivån för borgerlig vigselförrättning är fastställd i ersättningsreglementet Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2023–2026. I ersättningsreglementet för nästkommande mandatperiod planeras arvodet inte längre att ingå, eftersom reglerna ska omfatta förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen vilket vigselförrättarna som statligt förordnade inte gör. Ska kommunen ha ett arvode för förrättande av borgerlig vigsel behöver ett beslut fattas om det.

Att kommunen stöttar och möjliggör borgerliga vigselförrättningar är en uppskattad och efterfrågad service som numera kan sägas bära en viss tradition. De förrättare som arvoderats har genomfört mellan 600–700 vigslar de senaste åren, varav de flesta, ungefär tre fjärdedelar, förrättats i stadshusets särskilda vigselrum.

Att kommunen arvoderar förrättarna något för att kunna tillhandahålla servicen på obekvämtid kan äga viss rimlighet, även med hänsyn till att förordnandet som vigselförrättare är att betrakta som ett hedersuppdrag.

Med ett arvode om 500 kronor per första förrättad vigsel och 200 kronor per efterföljande vigsel balanseras arvodesnivån i förhållande till länsstyrelsens synpunkter i frågan och hamnar mer i paritet med nivån i andra kommuner som exempelvis Helsingborg och Örebro. Det skulle innebära ett nästan halverat arvode jämfört med idag. Ett genomförande av 12 vigslar under en lördag, vilket är vanligt under högsäsong, skulle generera ett sammanlagt arvode om 2 700 kronor utöver länsstyrelsens ersättning.

För förrättning utanför stadshuset utgår arvode från kommunen efter samma principer som ovan. Servicen med vigselförrättning knyts dock främst till stadshuset genom att kommunen inte längre står för reseersättning för förrättning på annan plats. Önskar ett par hålla vigsel på annan plats kan de själva komma överens kring ekonomisk ersättning för resan med någon av de tio förrättare som länsstyrelsen förordnat i Uppsala kommun. Vägledning för hur resekostnader kan ersättas kan utgå från gällande ersättningsreglemente och ska på lämpligt sätt kommuniceras till förrättare och brudpar som ett stöd. Kommunfullmäktige förutsätts likt tidigare fortsätta att föreslå länsstyrelsen lämpliga företrädare från partierna för uppdraget.

Omkring en tredjedel av paren som vigs av de förrättare som arvoderas av kommunen är inte folkbokförda i Uppsala kommun. Att Uppsala kommun inte tar ut någon avgift för vigsel och att Stockholms stadshus har långa kötider för vigslar är faktorer som bedöms kunna ha betydelse i sammanhanget. Eftersom servicen att kunna viga sig bekostas av Uppsalas kommunmedlemmar finns det goda skäl att införa en avgift för att viga par där ingen i paret bor i kommunen.

De kommuner som har avgifter för utomstående enligt ovan nämnda omvärldsbevakning har satt nivån till mellan 500–1 200 kronor. En avgift behöver basera sig på och ge en viss täckning för kostnaderna för verksamheten, men ändå ta hänsyn till att det kan finnas ett visst välkomnande värds- och marknadsföringsvärde i att boende utanför kommunen kan välja Uppsala som plats för sin vigsel. Ett införande av en administrativ avgift om 1 000 kronor för att boka vigsel där ingen i paret är kommunmedlem bedöms möta detta. Den inbetalda avgiften ska inte återbetalas när par uteblir från bokad vigsel eller lämnar sent återbud, vilket ibland förekommer i verksamheten.

Ekonomiska konsekvenser

De senaste åren har kostnaden för borgerliga förrättningar varit omkring 1,3–1,4 miljoner kronor årligen. Den har belastat kommunstyrelsens budget. Kostnaden inbegriper dock vid sidan av vigslarna även arvoden för förrättning av borgerliga begravingar. Uppskattningsvis kostar administrationen kring vigslarna och öppethållande av stadshuset för vigslar på helgerna omkring 500 000 kronor årligen. Arvodering och reseersättning av vigselförrättarna kostar kommunen cirka 400 000 kronor årligen.

Lägre kommunala förrättningsarvoden och införande av avgifter för en del av vigslarna ger minskade kostnader och en intäkt i vigselförrättningsverksamheten. Ett beslut enligt förslag skulle uppskattningsvis och utifrån nuvarande förhållanden och servicenivå ge ungefär 200 000 kronor i minskade kostnader för arvoden och cirka 150 000 kronor i ökade intäkter från avgifter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 mars 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör